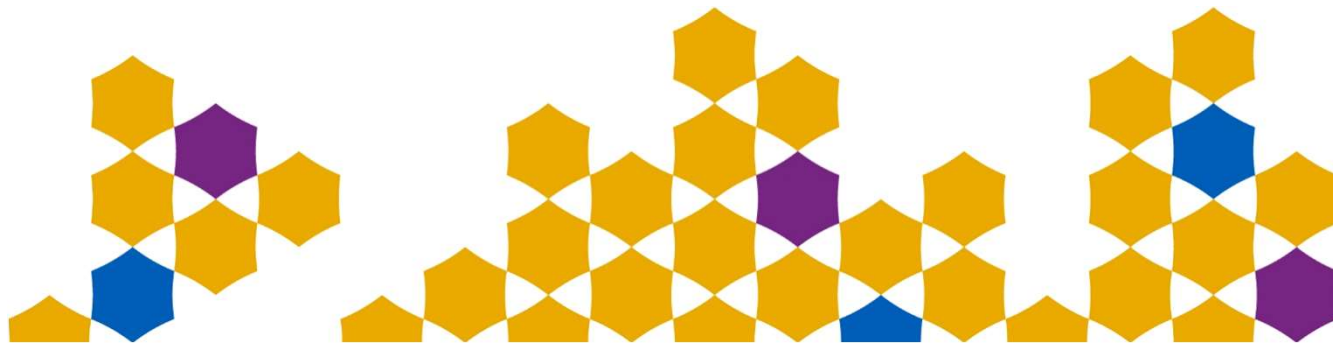

Utvärderingars inverkan på den administrativa bördan i högskolesektorn

SUHF:s kvalitetskonferens

Lotten Glans, Sara Ahlstedt, Andreas Boberg, Erik Falk, Anna-Karin Malla och Gustaf Westin

13 mars 2025

Regeringsuppdraget

Inom ramen för myndighetens uppgift att samordna ett nätverk av analys- och utvärderingsmyndigheter inom högskolesektorn, ska myndigheten genomföra en kartläggning av utvärderingars inverkan på den administrativa bördan på universitet och högskolor.

Kartläggningen ska inkludera en bedömning av vilka delar som har störst betydelse och förslag på hur den administrativa bördan kan minskas.

Nätverk mellan myndigheter som följer upp, utvärderar och analyserar lärosätenas verksamhet

- Ursprung i forskningspropositioner och tidigare regeringsuppdrag till Vetenskapsrådet och UKÄ.
- Samordningsansvaret står sedan december 2022 som en del av UKÄ:s instruktion.

FORMAS

FORTE:
Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

 Universitets- och
högskolerådet

 UKÄ UNIVERSITETS
KANSLERS
ÄMBETET

VINNOVA

 Vetenskapsrådet

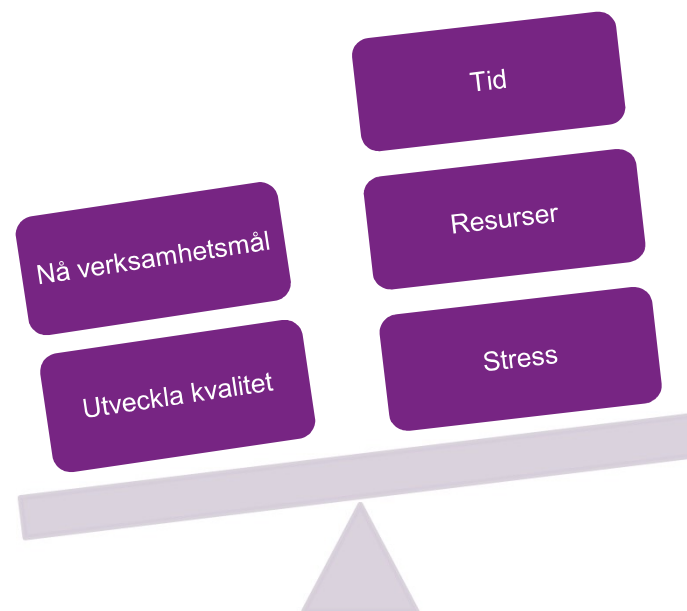
 UKÄ UNIVERSITETS
KANSLERS
ÄMBETET

Kartläggningen

- Definitioner och omvärldsbevakning.
- Inventering av alla UKÄ:s uppdrag, utvärderingar mm 2023.
- Inhämtande av underlag från nätverket.
- Tidigare undersökningar av vad lärosätena tycker.
- Samtal med sex lärosäten för djupare förståelse av utvärderingars inverkan.
- Identifiering av faktorer som har störst inverkan.
- Förslag på åtgärder för att minska den administrativa bördan.

Administration – börda eller inte?

- När man inhämtar information uppstår administration.
- Administration kan syfta till att möta interna eller externa krav
- Vid administration uppstår kostnader (tid, resurser, stress)

Administrativ börda uppstår när kostnaderna överstiger nyttan.

Vad ingick och vad ingick inte?

Ingick:

- Utvärderingar av verksamhet vid lärosätena utförda av myndigheterna i nätverket
- Uppföljningar, undersökningar, uppdrag mm som myndigheterna i nätverket utför
- UKÄ:s verksamhet – med fokus på utvärderingar

Ingick inte

- Generell lagstiftning, regleringsbrev etc
- Annan verksamhet vid myndigheterna, t.ex. processen för forskningsstöd

Orsaker till att administrativ börda uppstår vid utvärderingar är

- den statliga styrningen av myndigheter,
- tidpunkt och framförhållning i de utvärderingar som belastar lärosätena samt
- genomförandet och utformningen av utvärderingar.

UKÄ:s förslag för att minska den administrativa bördan

UKÄ:s förslag för att minska den administrativa bördan vid utvärderingar kan **sammanfattas** som att **alla aktörer** behöver

Aktörer: Regeringskansliet, myndigheter och lärosäten

- se över ambitionsnivå och sträva efter ändamålsenliga former för utvärderingar
- tydliggöra intention, syfte och mål genom en intensifierad dialog
- fokusera på framförhållning och möjliggöra långsiktig planering
- samordna och använda existerande underlag i högre grad.

Regeringskansliet skulle kunna

- ha dialog med mottagande myndighet i ett tidigt skede, för att tydliggöra regeringens intentioner, syfte och mål med uppdrag
- utforma uppdragen så att den utvärderande myndigheten ges en större frihet att anpassa formen utifrån tidsram och syfte
- se över mängden uppdrag och samordna mellan departement och utredningar för att minska volymen, och då med särskilt fokus på uppdrag som belastar samma miljö vid lärosätena.

Myndigheter skulle kunna

- utveckla former för löpande dialog med lärosäten så att utvärderingar ger mesta möjliga nytta
- tydliggöra behov, syfte, mål och tidpunkt för utvärderingar och uppdrag i dialog med lärosätena
- arbeta för att ytterligare utveckla sina utvärderingar så att de kan vara till nytta för lärosäten och användas av lärosätena för att öka kvaliteten i deras verksamhet
- se över utformningen av uppdrag och så långt som möjligt samordna eller samplanera genomförandet inom och mellan myndigheter för att inte i onödan belasta lärosätena, i synnerhet samma miljöer vid lärosätena
- i dialog med lärosätena och andra myndigheter utveckla sätt att samla in relevanta underlag samt utforma arbetssätt för att undvika att efterfråga information som redan finns åtkomlig på lärosätena eller andra myndigheter
- utveckla former för att enklare tillgängliggöra den information om lärosäten myndigheten besitter.

Lärosäten skulle kunna

- tydliggöra behov, syfte och mål för olika delar av de egna utvärderingarna inom lärosätet
- se över och värdera hur externa utvärderingar kan vara till nytta och användas för att öka kvaliteten i den egna verksamheten
- arbeta med hur man på en lämplig nivå involverar olika personalgrupper i utvärderingar, samt hur man tillser att det finns tid avsatt i kärnverksamheten för detta
- utveckla den interna administrationen med fokus på nyttan för kärnverksamheten
- i möjligaste mån tillgängliggöra underlag som myndigheter kan hämta på egen hand

Regeringskansliet skulle kunna

- ha dialog med mottagande myndighet i ett tidigt skede, för att tydliggöra regeringens intentioner, syfte och mål med uppdrag
- utforma uppdragen så att den utvärderande myndigheten ges en större frihet att anpassa formen utifrån tidsram och syfte
- se över mängden uppdrag och samordna mellan departement och utredningar för att minska volymen, och då med särskilt fokus på uppdrag som belastar samma miljö vid lärosätena.

Lärosäten skulle kunna

- tydliggöra behov, syfte och mål för olika delar av de egna utvärderingarna inom lärosätet
- se över och värdera hur externa utvärderingar kan vara till nytta och användas för att öka kvaliteten i den egna verksamheten
- arbeta med hur man på en lämplig nivå involverar olika personalgrupper i utvärderingar, samt hur man tillser att det finns tid avsatt i kärnverksamheten för detta
- utveckla den interna administrationen med fokus på nyttan för kärnverksamheten
- i möjligaste mån tillgängliggöra underlag som myndigheter kan hämta på egen hand.

Myndigheter skulle kunna

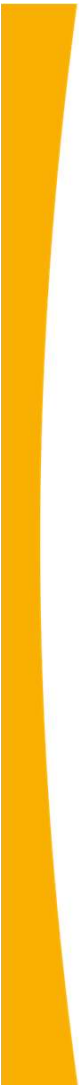
- utveckla former för löpande dialog med lärosäten så att utvärderingar ger mesta möjliga nytta
- tydliggöra behov, syfte, mål och tidpunkt för utvärderingar och uppdrag i dialog med lärosätena
- arbeta för att ytterligare utveckla sina utvärderingar så att de kan vara till nytta för lärosäten och användas av lärosätena för att öka kvaliteten i deras verksamhet
- se över utformningen av uppdrag och så långt som möjligt samordna eller samplanera genomförandet inom och mellan myndigheter för att inte i onödan belasta lärosätena, i synnerhet samma miljöer vid lärosätena
- i dialog med lärosätena och andra myndigheter utveckla sätt att samla in relevanta underlag samt utforma arbetssätt för att undvika att efterfråga information som redan finns åtkomlig på lärosätena eller andra myndigheter
- utveckla former för att enklare tillgängliggöra den information om lärosäten myndigheten besitter.

Sammanfattningsvis

- Det är skillnad på administration och administrativ börda.
- Bördan kan minska om nyttan ökar.
- Tre orsaker:
 - den statliga styrningen av myndigheter,
 - tidpunkt och framförhållning i de utvärderingar som belastar lärosätena samt
 - genomförandet och utformningen av utvärderingar.
- UKÄ har tagit fram såväl övergripande förslag som förslag riktade till olika aktörer för att minska den administrativa bördan för universitet och högskolor.

Nyckelord:
Dialog. Tydliggöra syfte. Öka
nyttan. Tillgängliggöra.
Samordna/samplanera.

UKÄ fortsätter med arbete för
att minska den administrativa
bördan – externt och internt i
dialog

Tack!

- Vid frågor eller funderingar kontakta lotten.glans@uka.se